

De Nederlandse groep samen met Hongaarse leeftijdsgenoten in de kerk van Göncruska.

TWINTIG HANDEN UIT DE MOUWEN IN EEN LAND VAN BIER EN HONING

Met z'n twintigen waren ze: vijftien Nederlandse jongeren en vijf begeleiders. Negen dagen lang gingen hun handen uit de mouwen in een omgeving, waarin een nabijgelegen natuurgebied jaarlijks duizenden toeristen trekt. Maar waar ook de hopeloosheid van armoede, een lage levensverwachting en discriminatie van de hobbelige keien te schrapen is: Noordoost-Hongarije.

Het was stil in de bus, die avond. Het ritje door de Romawijk van Vilmany had zichtbaar indruk gemaakt. Een dag ervoor was de groep jongeren uit Assen en Zuidlaren in het nabijgelegen Göncruska aangekomen: met alle drukte, luidruchtigheid en plezier die er bij zo'n jongerenutje horen. Nou ja, uitje... Ze hadden er niet alleen al zo'n 1500 kilometer opzitten, maar bovendien waren ze gekomen met een serieus doel voor ogen: een ruime week lang helpen bij diaconale projecten waarmee de Református Egyház (Gereformeerde Kerk) in Göncruska de zondagse verkondiging van het evangelie in het oude kerkgebouw midden in het dorp doordeweeks handen

voeten probeert te geven. Door middel van een kleuter- en basisschool, een restaurant, een imkerij en in de nabije toekomst ook nog een... bierbrouwerij.

ARMEN EN TOERISTEN

Het zijn waarschijnlijk niet de instrumenten die de gemiddelde diaconie in Nederland voor de geest zullen komen bij het opstellen van een nieuw meerjarenbeleidsplan. Maar voor Levente en Zsuzsa Sohajda, echt paar en beiden predikant, was het twintig jaar geleden geen vraag hoe ze concrete daden bij het Woord zouden moeten voegen. Beleidsplannen werden er niet opgesteld – daar zijn ze niet zo van –, maar ze gingen aan het werk met de

middelen die voor handen waren: een paar vervallen gebouwen in de drie dorpen die tot hun 'werkveld' behoren: Göncruska, Vilmany (met een 80% Romabevolking) en Hejce. Speerpunt vormde en vormt de Roma-minderheid, die het in Hongarije (net als elders in de EU) niet gemakkelijk heeft: een laag opleidingsniveau, hoge armoedecijfers, weinig werkvooruitzichten en een levensverwachting die zo'n vijftien jaar lager ligt dan gemiddeld. Bovendien zijn er voortdurende spanningen met de rest van de bevolking en is er sprake van latente en openlijke discriminatie. De Sohajda's timmerden om te beginnen een voormalige supermarkt

Zsuzsa Sohajda deelt op het Feest van het Nieuwe Brood – *Új Kenyér* – broden uit aan Roma-families.

midden in hun dorp om tot restaurant. Een restaurant? Ja, want jaarlijks komen er duizenden toeristen door de hoofdstraat van Göncruska op een van de wandel- en fietsroutes naar en door het Zempléngébergte, een beschermd natuurgebied in de buurt. Ze blijken graag aan te leggen bij de eetgelegenheid, al kijken ze steevast wat vreemd op van de naam – *Tejfel Mézzel* (Melk en Honing) – en de welkomstwoorden op de deur: *Áldás, Békesség* (Zegen, Vrede). De inkomsten gaan naar de projecten ten behoeve van de Roma. Daarnaast worden er dagelijks zo'n 400 maaltijden bereid, die deels bestemd zijn voor de leerlingen van de basisschool die de gemeente in beheer heeft en deels als een soort tafeltje dekje voor ouderen. Die leerlingen zijn voor een derde deel kinderen uit de kerkelijke gemeente, voor een derde deel Romakinderen en voor een derde deel wezen en pleegkinderen. De kinderen mogen zelf geen eten meenemen naar school. Was dat wel het geval, dan zouden de enorme tegenstellingen in welstand dagelijks naar voren komen. Nu krijgt elke leerling hetzelfde eten, en dragen ze allen hetzelfde schooluniform. 'Dat is de regel van de tafelgemeenschap. We vormen een grote familie waarin we het eten met elkaar delen', zegt Levente.

Ook de imkerij, ooit begonnen door Levente's vader, en de brouwerij zijn bedoeld om inkomsten te genereren voor kerk, school en diaconaal werk. De brouwerij moet nog gerealiseerd worden en meehelpen aan het opbouwen ervan vormde een van de activiteiten van de Nederlandse jongerengroep.

GEEN MESSIASSEN

Die tweede avond van hun verblijf heerste er dus stilte in de twee busjes waarmee ze naar Hongarije waren gekomen en waarmee ze nu door de Romawijk van Vilmany waren gereden. Ze hadden er dezelfde mensen gezien die ze 's morgens hadden ontmoet in de kerk van Vilmany. Maar nu zagen ze hen in hun natuurlijke omgeving van schraalheid, triestigheid en eigenlijk ook hopeloosheid.

's Morgens hadden diezelfde mensen van Zsuzsa in de kerk een brood gekregen. Want het was het Feest van het Nieuwe Brood – *Új Kenyér* –, een jaarlijkse feestdag die deels samenvalt met de herdenking van de stichting van de Hongaarse staat in het jaar 1000 door koning Stefanus I. Het is

een soort dankdag voor de nieuwe oogst en nieuw graan en nieuw brood zijn hier niet zomaar een dingetje.

In de kerk hadden ze 's morgens ook het evangelie van de Here Jezus gehoord en er samen met de Roma over gezongen. Het was gegaan over de wonderbare spijziging. Een verhaal dat in zo'n situatie als deze reliëf krijgt, zeker als je twee dagen daarvoor in Assen of Zuidlaren misschien een tweede croissantje of panini pesto bij de lunch had afgewezen omdat je vol zat.

Natuurlijk, dat is overdreven, maar kennismaking met – of misschien beter: confrontatie met – mensen in totaal andere levensomstandigheden en relativering van onze welvaartspositie in het westen is wel een van de doelen van de jeugdreizen naar Göncruska die Gert Meijer samen met anderen sinds 2012 tweemaal organiseert. Gert was predikant van de (toen nog) Gkv in Assen-Zuid en is dat nu van de Nederlandse Gereformeerde kerk van Zuidlaren. Bovendien is hij bestuurslid van de stichting Fundament, die de reizen deels subsidieert en ook al sinds 2011 financieel bijdraagt aan de projecten van de Sohajda's. 'Wij willen voorkomen dat onze deelnemers op pad gaan met

Dagelijks worden zo'n 400 maaltijden bereid, die deels bestemd zijn voor de leerlingen van de basisschool en deels als een soort tafeltje dekje voor ouderen.

De Nederlandse jongeren bezig met het plaatsen van pannen op de brouwerij en met het bouwen en renoveren van een speeltoestel.

een soort messiasgevoel', zegt Gert. 'Zo van: *wij komen geld brengen, helpen en goede werken doen*. Natuurlijk komen we een handje helpen, maar misschien nog wel belangrijker is dat we onze positie in eigen land, druipend van geld en welvaart, leren relativiseren. En door gesprekken – elke dag houden we zelf *Goedemorgengesprekken* aan de hand van een Bijbelgedeelte en we gaan ook in gesprek met onze Hongaarse geloofsgenoten – willen we ons eigen geloof en leven met de Here verdiepen.'

Mede om dat klimaat van inhoud en verdieping te bevorderen, zijn de reizen ook uiterst sober ingekleed. De deelnemers zelf betalen 300 euro. Per reis nemen ze zo'n paar duizend euro mee, die ze deels door allerlei klussen bij elkaar hebben gespaard en die deels bestaan uit de opbrengst van collecten in de beide gemeenten.

VERSLAAFDEN

'Vandaag hebben we ook de werkzaamheden voor morgen besproken. Onze handen jeuken', schrijft een van de deelnemende jongeren in een dagverslag op een gezamenlijk reisweblog. 'We hebben mogen zien hoe goed dit hele project is uitgedacht. Hoe mensen hier worden geholpen en hoe ze door middel van opleiding punten kunnen vergaren, die ze weer kunnen omzetten in de aankoop van kleding. De zorg die ze hier geboden krijgen, maar vooral de kansen die worden gecreëerd: kooklessen, gezondheidslessen, hygiëne en ook voorlichting.'

Op dag 5 krijgt de groep 's avonds bezoek van een ander gezelschap dat in dezelfde oude pastorie in Hejce een

onderkomen heeft gevonden. Die pastorie is overigens zo groot – ze werd ooit gebouwd voor een dominee met zeventien kinderen - dat er hele gezelschappen in kunnen worden ondergebracht. De bezoekende groep bestaat uit deelnemers aan een afkickkamp van verslaafden, georganiseerd door een van de verslavingsinstellingen van de Hongaarse kerk. Het wordt een bijzondere ontmoeting. Bijzonder, voor de Nederlanders om oog in oog te staan met gebroken mensen die graag een ander leven willen en die vertellen hoe ze met vallen en opstaan aan de hand van ook hun Heiland willen gaan. Voor de Hongaren om te horen over de motieven van een groep jongeren die 1500 kilometer reden om een beetje te helpen, maar vooral om te leren, van hun geloofsgenoten, en van elkaar.

Op de zondag voor vertrek worden de jongeren en hun leiders hartelijk ontvangen in de dienst in Göncruska, waar die morgen het Woord wordt bediend, het avondmaal wordt gevierd en samen wordt gezongen. In het Hongaars en in het Nederlands. Gert, die Hongaars spreekt ('*Ik kan me verstaanbaar maken*'), vertelt de gemeenteleden waarom zijn groep naar hun land is gekomen. *Áldás és békesség* (Zegen en vrede) wenst hij de gemeente toe.

De volgende morgen stappen de jongeren in hun busjes, richting Praag en dan naar huis. Nog één keer zien ze de school, de imkerij, de toekomstige brouwerij en de kinderspeelplaats, waaraan ze gewerkt hebben, de kerk en *Melk en Honing*.

Het is allang geen vreemde naam meer. «

LEES DEZE QR-CODE
MET UW TELEFOON
OF TABLET OM EEN
VIDEOIMPRESSIE
VAN HET WERK IN
GÖNCRUSKA TE
OPENEN.

OORLOG MET RUSLAND: LEGE KERKEN IN TRANSKARPATIË

De kerken in Transkarpatië, de provincie in het uiterste zuidwesten van Oekraïne waar Hongaarstaligen zo'n tien procent van de bevolking uitmaken, zitten 's zondags aanmerkelijk leger dan vóór de oorlog met Rusland. Reden: veel mannelijke leden van de (met name: gereformeerde) kerken zijn naar het buitenland gevlucht. Anderen zijn ondergedoken om aan de dienstplicht te ontkomen.

Het gevolg is dat ze ook de kerkdiensten mijden en dat het kerkelijk werk sterk onder druk staat. Soms zijn er in allerlei kerkelijke organisaties en besturen te weinig leden aanwezig om rechtsgeldige besluiten te kunnen nemen.

De christelijke Engelstalige nieuwsdienst CNE.news (<https://shorturl.at/fGNRO>) sprak erover met József Györi uit Debrecen (Hongarije). Hij is adviseur van het diaconaal bureau van de Gereformeerde Kerk van Beregszász (Oekr.: Бє́перо́вє), de districtshoofdstad van het Hongaars-talige deel van Oekraïne. Stichting Fundament ondersteunt dit bureau al jaren.

Volgens Györi hebben veel Hongaars-talige Oekraïners te maken met een stevig loyaliteitsconflict. Enerzijds moeten

zij niets hebben van Poetin, anderzijds kan ook de regering in Kiev bij hen niet op veel sympathie rekenen. Zij vinden dat de Hongaars-taligen achtergesteld en gediscrimineerd worden. Onder meer de strenge taalwet uit 2017, die bepaalt dat 70% van het onderwijs in het Oekraïens moet plaatsvinden en die primair gericht was tegen de dominantie van het Russisch in bepaalde delen van het land, raakt ook het Hongaars-talige onderwijs. Ook leven er sentimenten dat het Hongaars-sprekende gebied, dat Hongarije in 1920 moest afstaan (aan Tsjechoslowakije, waarna het aan de Sovjet-Unie toeviel en ten slotte aan Oekraïne), weer bij Hongarije gevoegd zou moeten worden.

Tegelijkertijd speelt de Hongaarse premier Viktor Orbán op

De Hongaars-talige burgemeester Zoltán Babják van Beregszász (rechts), hier samen met president Volodymyr Zelensky, die in augustus als eerste Oekraïense president ooit deze plaats bezocht.

de onvrede in door allerlei projecten die het gebruik van het Hongaars bevorderen, rijkelijk van financiële steun te voorzien. Györi: 'Wanneer een arts in Transkarpatië Hongaars spreekt, krijgt hij een bonus van Boedapest.' Orbán werpt zich graag op als beschermheer van de Hongaren in het buitenland. Hij heeft daar ook electoraal belang bij, sinds hij hun in 2014, voorafgaande aan de verkiezingen in dat jaar, stemrecht en een Hongaars paspoort gaf. Resultaat: 90% van de 'buitenlandse' stemmen gingen naar hem. De situatie leidt al geruime tijd tot spanningen tussen Kiev en Boedapest. Die werden nog eens extra gevoed, toen in juni van dit jaar 11 Oekraïense krijgsgevangenen van Hongaarse komaf vanuit Rusland werden overgebracht naar Boedapest. Ze waren vrijgelaten op initiatief van de Russisch-Orthodoxe Kerk als een 'teken van filantropie'. Oekraïne zag de vrijlating echter als een 'wederdienst' aan Orbán, die in 2022 een EU-voorstel om sancties in te stellen tegen patriarch Kyrill van Moskou met een veto tegenhield.

LICHTTE TOENADERING

Zeer recent zijn er overigens tekenen die wijzen op enige toenadering tussen Kiev en de Hongaren. Zo bezocht de Oekraïense president Volodymyr Zelensky begin augustus Beregszász. Hij benadrukte bij die gelegenheid dat dit het eerste presidentiële bezoek was aan Hongaarstalig gebied in de geschiedenis van Oekraïne. Hij dankte de Hongaarse inwoners voor hun steun aan de vele vluchtelingen die Transkarpatië heeft opgevangen. De burgemeester van Beregszász prees Zelensky voor het feit dat deze als eerste ook een Hongaarstalige passage had opgenomen in zijn nieuwjaarstoespraak.

Aan het einde van dezelfde maand kreeg Beregszász ten slotte nog bezoek van de Hongaarse president Katalin Novák, die er o.m. een rooms-katholieke mis bijwoonde en vervolgens doorreisde naar Kiev voor overleg met Zelensky. Ontduiking van de dienstplicht is overigens een probleem dat breder speelt in Oekraïne. Onder meer mannelijke studenten boven de 25 jaar zijn ervan vrij gesteld. Voor de oorlog waren dat er 40.000. Inmiddels is hun aantal gegroeid tot 109.000, onder wie nogal wat oudere 'stu-

denten'. De vrijstellingen werden veelal verstrekt door omkoping van ambtenaren. Mede omdat hij deze corruptie onvoldoende had aangepakt, ontsloeg Zelensky begin september zijn minister van defensie Reznikov.

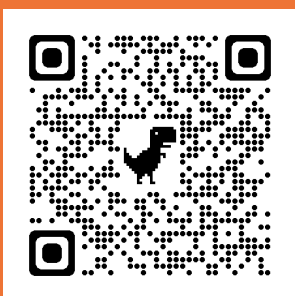
SCHUIKELDER

Stichting Fundament ondersteunt in Transkarpatië onder meer het bejaardentehuis in Beregszász van de Gereformeerde Kerk in deze Oekraïense provincie. De directeur van het diaconaal bureau van de kerk, Béla Nagy, meldt dat dankzij deze steun ook de bouw van een schuilkelder kon worden voltooid. De Oekraïense overheid heeft schuilkelders voor scholen en sociale instellingen verplicht gesteld.

Het bejaardentehuis wordt primair gefinancierd door bijdragen van de bewoners, die daarvoor een deel van hun pensioen afstaan. Maar dat is niet genoeg. Daarom is hulp vanuit de kerk en van buitenlandse gevers noodzakelijk. Daarmee worden voeding, medicijnen en onderhoud bekostigd. Nagy schrijft in een financiële verantwoording: 'Tegelijkertijd vond de renovatie plaats van de kamers in het bejaardentehuis (elektrische bedrading, schilderwerk, enz.). Die renovatie was hoog nodig, maar was gepland voor een later tijdstip. Echter, met de prijzen die met de dag stijgen en het vertrek van vakmensen naar het buitenland als gevolg van de militaire dienstplicht, moesten we gebruik maken van de door u geboden kans. We waren hier niet op voorbereid, dus uw steun kwam precies op tijd!'

Een beeld van de schuilkelder bij het bejaardentehuis in aanbouw. De bouw van de kelder is inmiddels voltooid.

LEES DE QR-CODE
MET UW FOTOOESTEL
OF TABLET OM EEN
VIDEO OVER HET WERK
IN TRANSKARPATIË TE
OPENEN.

'STUDENTENZORG' IN KAMPEN: VAN BURGERSERVICENUMMER TOT TANDARTS

In de woningen van Stichting Fundament in Kampen brandt 's avonds weer licht. Want zoals elk jaar zijn ook deze augustusmaand opnieuw twee nieuwe studenten aangekomen om hier in Nederland een éénjarige masterstudie te volgen aan de Theologische Universiteit Utrecht.

Zsofia Bogyó uit Hongarije kwam in haar eentje. Zij is begonnen aan de masteropleiding Church and Mission in the West. Szabolcs Kiss uit Roemenië nam zijn vrouw Amalia en hun twee dochtertjes, Dorka (5) en Jazmin (bijna 1) mee. Hij

heeft zich ingeschreven voor de master Algemeen Nieuwe Testament.

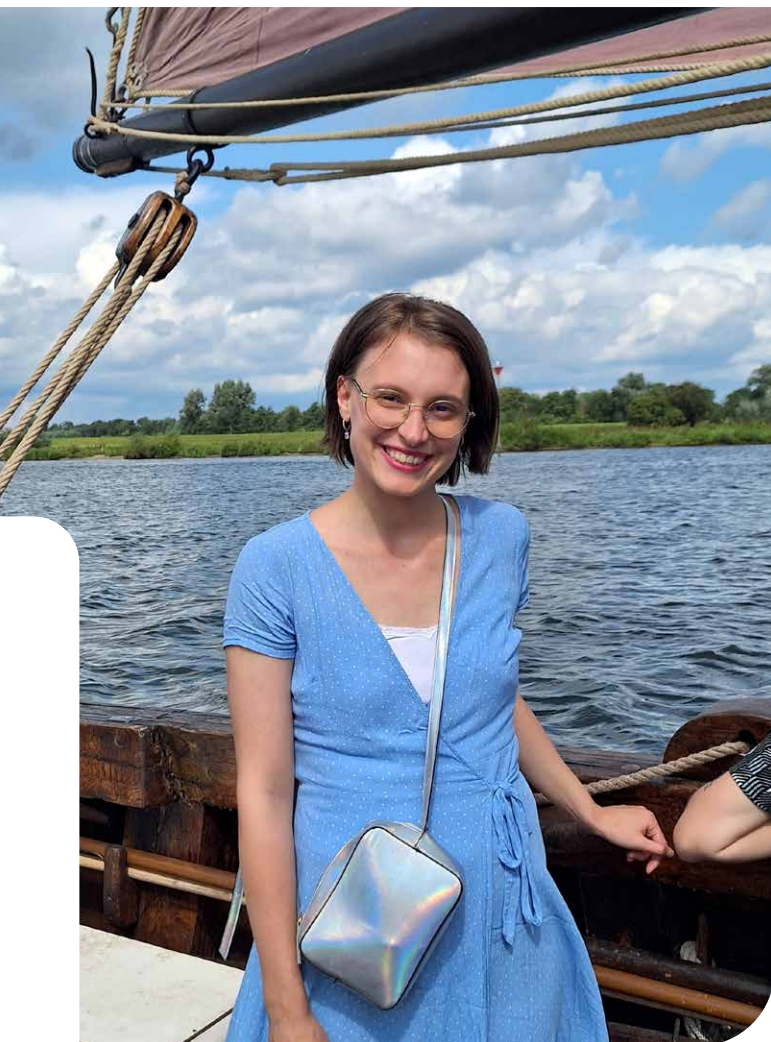
Zij hebben de plaats ingenomen van David Kis Kendi en zijn vrouw Viola, en van Dániel Ilosvaj en zijn vrouw Dorotty, die allen inmiddels naar hun thuisland zijn teruggekeerd.

TRUUS TEENINGA EN RIA BUIT

Het mogelijk maken van een studiejaar aan de Theologische Universiteit Utrecht voor gereformeerde studenten en predikanten uit Oost-Europa is vanouds een van de kerntaken van Stichting Fundament. Daarbij hoort ook onderdak. De stichting heeft daartoe de beschikking over twee huurhuizen in Kampen, waar de universiteit eerder gevestigd was. Maar er komt meer bij kijken. Aanzienlijk meer. Degene die daar verantwoordelijk voor is, is Truus Teeninga-Oudman uit Kampen. Zij is niet alleen bestuurslid van Fundament en aanspreekpunt voor de studenten, maar ze regelt ook alle formele, organisatorische en praktische zaken die bij de jaarlijkse studentenwissel om de hoek komen kijken. En dat is niet alleen niet niks, maar het meeste moet ook nog eens in vrije korte tijd gebeuren. De periode tussen het vertrek van de afgestudeerden en de aankomst van de nieuwe mensen is namelijk hooguit een paar weken. De beide huizen die door Fundament gehuurd worden, moeten schoongemaakt worden (en dat is meestal een hele klus) en alles moet geïnventariseerd en zo nodig aangevuld worden voor de nieuwe bewoners. Bovendien valt deze periode altijd midden in de zomervakantie en, vertelt Truus, 'dat is niet echt fijn'. Maar ze doet het met liefde en ze werkt nauw samen met Ria Buit, die verantwoordelijk is voor de inventaris.

NAAR SCHOOL

Al voordat de nieuwkomers arriveren, is Truus voor hen in de weer: 'Fundament sluit altijd een aanvullende zorgverzekering af, speciaal voor reizigers uit Schengenlanden, als aanvulling op hun eigen ziektekostenverzekering. Bovendien maak ik alvast een afspraak bij de burgerlijke gemeente, zodat de mensen zich direct na aankomst kunnen inschrijven als inwoner om zo een burgerservicenummer te krijgen. Belangrijk hiervoor is, dat men de juiste documen-

Zsofia Bogyó uit Hongarije is begonnen aan de masteropleiding Church and Mission in the West.

ten bij zich heeft, zoals paspoorten, geboorte- en trouw-aktes. Zonder BSN begin je niks in Nederland. Soms moet er een Nederlandse bankrekening worden geopend, maar ook een huisarts

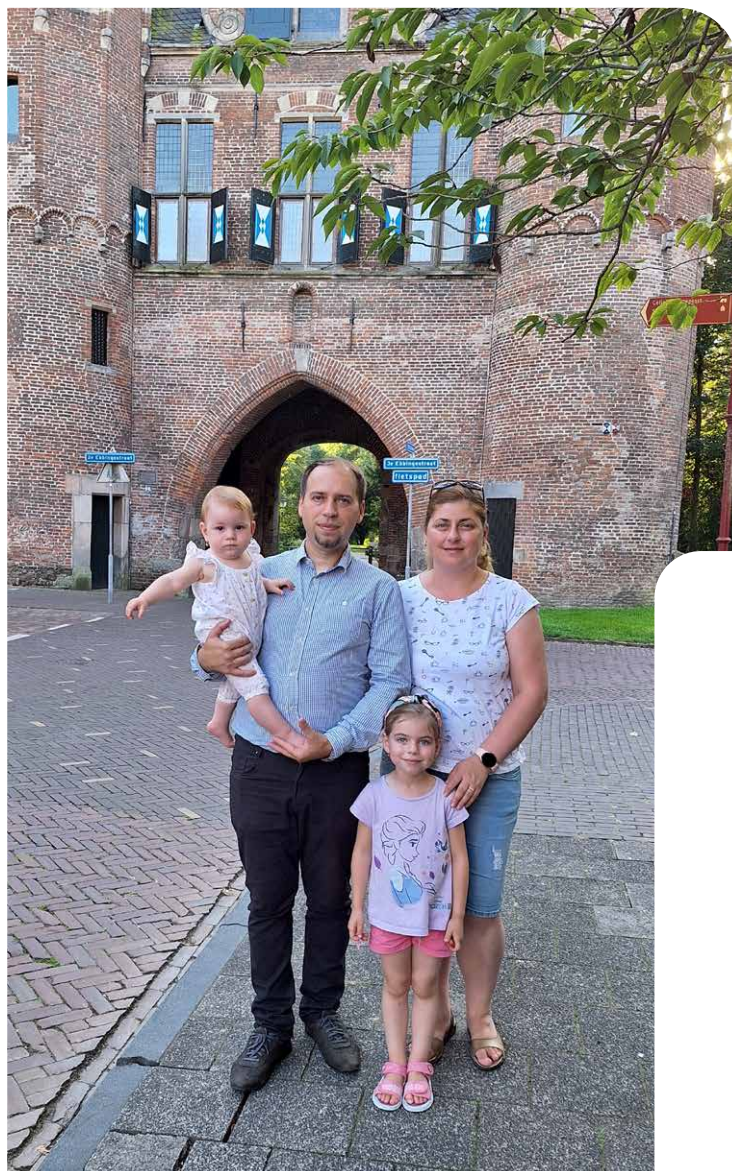
vraagt meestal om een BSN. Schoolgaande kinderen moeten worden ingeschreven en ook hiervoor doe ik zo nodig voorwerk. Het is belangrijk dat kinderen zo spoedig mogelijk naar school gaan als de vakantie voorbij is. Er moet een OV-chipkaart worden aangevraagd, omdat er nu ook colleges in Utrecht zijn. Het is ook nodig de mensen een beetje wegwijs te maken in Kampen en hen te wijzen op onze regels m.b.t. afvalverwijdering, wat te doen bij ziekte, bezoek huisarts/dokterspost, enz. En ik introduceer hen in onze kerkelijke gemeente, de Eudokiakerk. Tijdens de kerkdiensten wordt altijd getolkt en daarom kan iedereen vanaf het begin goed meedoen.'

GRATIS TANDZORG

Af en toe is een huisarts nodig, maar ook gebitsklachten komen elk jaar wel een keer voor. Truus heeft de afgelopen jaren dankbaar gebruik gemaakt van de diensten van sponsortandarts Willem Koelewijn, verbonden aan de *Cool Dental Clinic* op Urk. Een telefoontje van mijn kant naar mevrouw Koelewijn en daarna naar de tandartspraktijk, was altijd voldoende om voor dezelfde dag of een dag later een afspraak te kunnen maken. Fantastisch dat dit altijd met een gesloten beurs kon.

Tandarts Koelewijn is nu met pensioen, maar er is inmiddels een nieuwe tandarts gevonden, Wouter Kuiper van *Dental Clinics* in Zwolle, die onder dezelfde voorwaarden hulp wil bieden. We zijn blij met dit aanbod.'

Truus is het hele jaar door als vraagbaak beschikbaar en, vertelt ze, 'daar wordt het hele jaar door stevig gebruik van gemaakt. Problemen in het huis, brieven voor Fundament, andere post en alle mogelijke andere vragen komen langs. Het is sowieso erg fijn om regelmatig contact met elkaar te hebben. Ik doe het graag.'

Szabolcs Kiss uit Roemenië met zijn vrouw Amalia en hun twee dochtertjes, Dorka en Jazmin. Hij heeft zich ingeschreven voor de master Algemeen Nieuwe Testament.

WAT DOET STICHTING FUNDAMENT IN OOST-EUROPA?

- theologen uit Oost-Europa studeren in Kampen
- cursussen voor ouderlingen en docenten
- steun voor theologisch onderwijs
- financiële hulp aan studenten en docenten
- hulp bij evangelisatie, maatschappelijk werk, onderwijs
- steun bij ouderenzorg
- werk onder Roma

IN MEMORIAM FRANS CAAN (1945–2023)

Op 28 juli stierf Frans Caan, de voormalige secretaris van Stichting Fundament. Kenmerkend voor zijn werk voor de stichting was zijn enorme energie en inzet.

Niet alleen deed hij het secretariaat, maar ook was hij actief betrokken bij het meeste organisatorische werk. Daarnaast verzorgde hij de redactie van de Nieuwsbrief.

Zijn opleiding als bouwkundig ingenieur en als jurist bepaalde vaak zijn benadering: praktisch en helder. Zijn motivatie voor dit werk had echter een andere bron: zijn bewogenheid met mensen die hij ontmoette. Hij had in de praktijk gezien waar christenen in Centraal- en Oost-Europa geholpen konden worden, en daar ging hij dan ook voor. Daarbij was voor hem het trefwoord: 'trouw'. Als je eenmaal begonnen bent in een wederzijdse relatie hulp te geven, is het belangrijk dat je dat niet zomaar weer opgeeft. Het bestuur van Fundament denkt dankbaar terug aan zijn inzet en zijn aanwezigheid als een aimabel en betrokken collega, die bereid was 'met de voeten in de klei karren te trekken'.

Jaap Doedens

COLOFON

Eindredactie:
Peter Bergwerff

Reacties/berichten Nieuwsbrief naar:
e-mail: nieuwsbrief@stichting-fundament.nl

Technische realisatie:
Treffend & Co, Veenendaal

Bestuur Stichting Fundament:
voorzitter: drs. A.T. Houwen
secretaris: mw. E. Dirkse-Bergwerff
penningmeester: J. G. de Leeuw
lid: P.A. Bergwerff
lid: ds. R.P. Heij
lid: ds. G. Meijer
lid: G.A. Teeninga-Oudman

Adressen Stichting Fundament:
post: postbus 499, 8000 AL Zwolle
e-mail: info@stichting-fundament.nl
website: www.stichting-fundament.nl

Adreswijziging naar:
donateurs@stichting-fundament.nl

Informatiemateriaal opvragen:
e-mail: secretarisfundament@outlook.com

Giften:
Bankrekening nr. NL72 INGB 0003 9756 27
t.n.v. Stichting Fundament, Zwolle

ANBI
Fundament is een ANBI-instelling, bij de Belastingdienst bekend onder "Stichting Fundament", vestigingsplaats Rotterdam. ANBI nr. 8136.56.503 Giften zijn fiscaal aftrekbaar.

Legaten:
Indien u een legaat wilt nalaten kunt u de volgende zinsnede in een testament laten opnemen: "Ik legateer vrij van rechten en kosten aan de Stichting Fundament (K.v.K. Utrecht 541179166) een bedrag €"

 Fundament
SAMEN GELOVEN SAMEN DELEN

QR-code gift:

 ANBI
Algemeen Niet-Bezonderde Instelling